

Tjänsteskrivelse

Datum

2026-05-07

Vår referens

Elena Nilsson

Controller

elena.nilsson@malmo.se

Återrapport - Utredning av helhetsansvar för skolmåltider i Malmö stad

STK-2026-304

Sammanfattning

Kommunfullmäktige beslutade under 2024 att ge grundskolenämnden, gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden samt servicenämnden i uppdrag att utreda om helhetsansvaret för skolmåltider bör ligga under en och samma nämnd. Nämnderna har utrett frågan gemensamt och har inkommit med en utredningsrapport.

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige besluta

1. Kommunfullmäktige godkänner ”*Utredningsrapport Ansvar för skolmåltider i Malmö stad*”.
2. Kommunfullmäktige godkänner att nuvarande ansvarsfördelning avseende skolmåltider mellan grundskolenämnden, gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden och servicenämnden kvarstår.

Beslutsunderlag

- Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden beslut 260130 § 7
- Tjänsteskrivelse gymnasie- och vuxenutbildningsförvaltningen
- Utredningsrapport Ansvar för skolmåltider i Malmö stad
- Servicenämnden beslut 260204 § 7
- Tjänsteskrivelse serviceförvaltningen
- Grundskolenämnden beslut 260128 Reservation (SD) och Särskilt yttrande (M)
- G-Tjänsteskrivelse KSAU 260518 Utredning om helhetsansvar för skolmåltider
- Tjänsteskrivelse grundskoleförvaltningen

Beslutsplanering

Kommunstyrelsens arbetsutskott 2026-05-18

Kommunstyrelsen 2026-06-03

Kommunfullmäktige 2026-06-17

Beslutet skickas till

Grundskolenämnden

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden

Servicenämnden

Stadskontorets handläggare

Ärendet

Bakgrund

I budget 2023 beslutade kommunfullmäktige om att ge kommunstyrelsen i uppdrag att tillsammans med berörda nämnder och bolag, inventera vilka modeller för internt köp och sälj som tillämpas i Malmö stad samt utvärdera ändamålsenligheten av sådana styrmodeller för staden som helhet. Uppdraget återrapporterades till kommunfullmäktige den 23 maj 2024 och i samband med detta beslutade kommunfullmäktige att ge grundskolenämnden, gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden samt servicenämnden i uppdrag att utreda om helhetsansvaret för skolmåltider bör ligga under en och samma nämnd. Nämnderna har utrett frågan gemensamt och har inkommit med en utredningsrapport.

Malmö stads skolmåltidsorganisation bygger på internt köp och sälj mellan servicenämnden och skolenämnderna, det vill säga kommunbidraget går till skolenämnderna som köper tjänsten skolmåltider internt av servicenämnden. Förfarandet regleras i separata överenskommelser mellan säljande och köpande nämnd. Överenskommelserna fokuserar på samarbete och partnerskap samt elevernas delaktighet och inflytande. Utöver detta omfattar överenskommelserna även beskrivning och ansvarsfördelning gällande tjänsterna och den ekonomiska modellen för skolmåltiden. Samarbetet beskrivs i rapporten som en robust och förutsägbar styrning av skolmåltidsverksamheten.

Förskolenämnden har en egen måltidsorganisation sedan 2025 och ingår inte i utredningen. Förskolenämndens måltidsenhet ansvarar för styrning, ledning och utförande av måltidsverksamheten inom Malmö stads samtliga kommunala förskolor. Enheten planerar, leder och följer upp måltidsarbetet i nära samarbete med rektorer och verksamheter. Det omfattar allt från menyplanering och måltidsproduktion till utveckling av rutiner, arbetsmiljö och kvalitet. Syftet är att skapa en likvärdig, hållbar och högkvalitativ måltidsverksamhet via en gemensam organisation.

Utredningen

Nämnderna har utrett tre huvudalternativ:

1. Befintlig organisation som innebär en fördelning av budgetansvar för skolmåltiden mellan nämnderna reglerat i en överenskommelse.
2. Att budgetansvaret för skolmåltiden helt läggs över på servicenämnden.
3. Att helhetsansvaret för skolmåltiderna läggs över på skolnämnderna.

I utredningens nuläges- och omvärldsanalys framkom att det inte skulle vara fördelaktigt för Malmö stad med en organisering enligt nedan två alternativ, dessa utreddes därför ej vidare.

4. Kommunbidraget går till skolnämnderna som köper tjänsten skolmåltider externt utanför kommunen.
5. Annan modell eller kombination av ovanstående alternativ.

Utredningen behövde göra en avgränsning på grund av rektors lednings- och samordningsansvar, kopplat till pedagogik och arbetsmiljö för eleverna som regleras i skollag och läroplan. Därför kan ett helhetsansvar för skolmåltider inte helt läggas över på en annan förvaltning än skolförvaltningen. Alternativet där helhetsansvaret för skolmåltiderna läggs över på servicenämnden är därför avgränsad till att endast avse budgetansvaret.

I utredningen ingick bland annat en omvärldsanalys i form av en enkätundersökning till landets samtliga kommuner, ett 100-tal kommuner svarade på enkäten. Det som framkommit från enkäten är att det är vanligast förekommande att vara organiserad i enlighet med alternativ 1, internt köp och sälj (41%), följt av alternativ 2, budget till servicenämnd (27%) och alternativ 3, inom skolnämnd (24%). Ju större kommunen är, desto vanligare är det att skolmåltiden är organiserad i enlighet med alternativ 3, inom skolnämnd. Det som framkommit i omvärldsanalysen överensstämmer huvudsakligen med den interna undersökningen.

Omvärldsanalysen har sammanvägts med en SWOT-analys¹ på de tre huvudalternativen.

Slutsatser i utredningen och nämndernas förslag

Många av de faktorer som lyfts i SWOT-analysen, är inte beroende på hur skolmåltiderna är organiserade - utan hur utföraren väljer att ta sig an de olika alternativen. Några av de faktorer som har identifierats som betydelsefulla för en

¹ En SWOT-analys är en nulägesanalys och strategiskt planeringsverktyg för att identifiera interna styrkor och svagheter samt externa möjligheter och hot.

fungerande och effektiv organisering och hantering av skolmåltider är; samarbete och dialog, skolmåltiden som en del av skoldagen, adekvata överenskommelser, fokus på kärnverksamheten och hur administrationen fungerar.

Framför allt inom alternativ 3 (inom skolnämnd) förekommer olika varianter av organisering. Om detta alternativ skulle vara av intresse för Malmö stad krävs ytterligare utredning gällande framför allt hur skolmåltiden skulle organiseras inom skolnämnderna, hur finansiering av dessa skulle se ut samt om det skulle medföra ökade kostnader. Flera måltidsenheter (vilket är ett scenario i alternativ 3) är troligtvis mer kostnadsdrivande, jämfört med att ha en gemensam enhet där specialistfunktioner finns samlade och utför likvärdiga tjänster för hela staden. Att ha skolmåltiderna organiserade i en måltidsenhet ger skalfördelar samt samordningsvinster för till exempel bemanning och vikarieanskaffning.

Samtliga berörda nämnder ställer sig bakom alternativet för befintlig organisering och ekonomimodell, det vill säga alternativ 1 med en intern köp- och säljmodell. Ställningstagandet grundar sig på den tillit som finns till den kompetens, erfarenhet och struktur som under lång tid utvecklats inom servicenämnden i nära samarbete med skolnämnderna. Den nuvarande modellen, i kombination med ett fortsatt arbete utifrån gällande överenskommelser, erbjuder goda möjligheter att arbeta kostnads- och resurseffektivt. Samtidigt säkerställs att beställarnämnderna har insyn i och inflytande över utvecklingen av skolmåltidsverksamheten. Omvärldsspaningen har bekräftat att Malmö stad kommit långt med sina överenskommelser mellan nämnderna. Dessa överenskommelser skapar förutsättningar för ett strukturerat utvecklingsarbete inom området.

Skolnämnderna kommer också att få ta höjd för troliga statliga reformförändringar inom skolväsendet, som kommer ta kraft och tid att implementera. Bedömningen är att fokus bäst läggs på nämndernas kärnuppdrag.

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden vill särskilt understryka vikten av att skolmåltiderna håller hög kvalitet och fortsätter att bidra till de kommunala gymnasieskolornas attraktivitet. Skolmåltiderna utgör en betydelsefull del av verksamhetens profilering och är en av faktorerna som kan påverka elevernas val av gymnasieskola.

Stadskontorets bedömning

Stadskontoret bedömer att nämnderna har genomfört utredningen i enlighet med kommunfullmäktiges beslut. I utredningen har man bland annat beaktat faktorer och perspektiv som kvalitet, styrning, ekonomiska och verksamhetsmässiga skalfördelar, incitament och likvärdighet. Nämnderna har identifierat relevanta anledningar både

utifrån elevernas och stadens perspektiv till att behålla nuvarande ansvarsfördelning och organisering för skolmåltiderna.

Stadskontoret ser positivt på att nämnderna har en gemensam uppfattning om att samarbetet gått i en positiv riktning och att dagens modell är välfungerande med möjligheter till ytterligare vidareutveckling. Nämnderna har under utredningens gång identifierat ett antal faktorer som bedöms betydelsefulla för en fungerande och effektiv skolmåltidshantering.

Sammantaget är stadskontorets förslag att beakta nämndernas förslag att nuvarande ansvarsfördelning avseende skolmåltider mellan grundskolenämnden, gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden och servicenämnden kvarstår.

Ansvariga

Nicklas Löfström Nämndsekreterare

Emma Sandberg Enhetschef

Anna Westerling Ekonomidirektör

Andreas Norbrant Stadsdirektör